

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/264/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2316222869
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Magdaléna Krajčovičová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2019:2316222869.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a sudkýň: JUDr. Andrea Dudášová a JUDr. Ľuboslava Vanková, v právnej veci žalobcu: SMSCREDITS s.r.o., so sídlom DIhá 95C, Žilina, IČO 44 769 911, zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Róbert Hronček, s.r.o., so sídlom Národná 10, Žilina, IČO: 47 248 327 proti žalovanej: G. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., XXX, X., o zaplatenie 187,62 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Galanta, č.k. 30Csp/309/2016 - 28 zo dňa 21.09.2017, takto

rozhodol:

I. Návrh žalobcu na prerušenie konania sa zamieťa.

II. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ruší a vec mu vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. žalobu zamietol a výrokom II. žalovanej náhradu trov konania nepriznal. Rozsudok súd prvej inštancie odôvodnil právne aplikáciou ust. § 1 ods. 2, § 3 ods.3, § 2 písm. a), § 24 ods. 1 a 2 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 489, § 52 ods. 1, § 100 ods.1, § 101, § 101 Občianskeho zákonníka, § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkových zistení, že žalobca ako iný veriteľ a žalovaná ako dlžník formou diaľkovej komunikácie uzavreli dňa 25.10.2013 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 100,- eur, ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s dohodnutou odplatom vo výške 16,80 eur, v lehote 15 dní od poskytnutia pôžičky. Ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) bola vyčíslená k aktuálnej pôžičke na 4276,32% a priemerná RPMN na 75,53%. Žalovaná si svoju povinnosť v lehote splatnosti pôžičky nespĺnila ani len čiastočne. Posudzovaný právny vzťah medzi žalobcom a žalovanou založený zmluvou o pôžičke je od svojho vzniku zmluvným vzťahom medzi spotrebiteľom a dodávateľom a zmluva, ktorá bola medzi stranami uzatvorená, je spotrebiteľskou zmluvou v zmysle ust. § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, nakoľko žalovaná ako spotrebiteľ nemohla individuálne ovplyvniť obsah vopred pripraveného návrhu na uzatvorenie zmluvy. Táto zmluva je zároveň zmluvou na diaľku, keďže jej predmetom je poskytnutie finančnej služby prostredníctvom prostriedkov diaľkovej komunikácie. Žalobca mal v čase uzavretia zmluvy zároveň postavenie tzv. iného veriteľa, pretože ako právnická osoba zapísaná v obchodnom registri podnikajúca v právnej forme spoločnosti s ručením obmedzeným poskytol žalovanej úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti vykonávanej v predmete podnikania zapísanom v obchodnom registri. Tento právny vzťah sa preto spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka a právnych predpisov, ktoré upravujú právne vzťahy spotrebiteľského charakteru (z. č. 266/2005 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pri finančných službách na diaľku, z. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, príp. zákon o ochrane spotrebiteľa).

2. S poukazom na to, že od 1.5.2014 je súd povinný z úradnej povinnosti pri nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy prihliadať na prípadné premlčanie, aj keď sa ho účastník nedovoľáva, súd najprv posudzoval plynutie premlčacej doby, a to s poukazom na spotrebiteľský charakter uzavretej zmluvy.

3. Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom tohto inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premlčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práva a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom ustanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej určeným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania, a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Výnimkou uvedeného postupu je citované ust. § 5b z. č. 270/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

4. V prejednávanej veci sa žalobca domáha zaplataenia poskytnutej pôžičky s príslušenstvom, ktoré právo sa premlčí vo všeobecnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 101 Občianskeho zákonníka, keďže zákon pre uvedené právo neuvádza osobitnú (kratšiu alebo dlhšiu) premlčaciu dobu. Táto premlčacia doba začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať (uplatniť) po prvý raz podaním žaloby na súde. Bolo preukázané, že žalovanej boli poskytnuté prostriedky vo výške 100,-eur, ktoré mala podľa zmluvy vrátiť do 15 dní a lehota začala plynúť odo dňa poskytnutia pôžičky. Keďže jej boli poskytnuté dňa 25.10.2013 mala ich potom vrátiť do 9.11.2013. Žalobca v žalobe tvrdil, že žalovanej na základe jej žiadosti predĺžil lehotu splatnosti pôžičky do 23.12.2013. Podmienkou na predĺženie lehoty splatnosti bolo splatenie odplaty alebo aspoň časti pôžičky vo výške odplaty (bod 3 zmluvy, bod 6 zmluvných podmienok). Žalobca si však v žalobe uplatnil celú sumu pôžičky (100,-eur) aj odplaty (16,80 eur). Predĺžiť lehotu splatnosti bolo možné iba na dobu pôvodnej splatnosti, takže k predĺženiu lehoty by muselo dôjsť až štyrikrát. Žalobca však vôbec nepreukázal, že žalovaná požiadala o predĺženie lehoty pôžičky, zaplatila odplatu, resp. časť pôžičky a on jej schválil predĺženie splatnosti pôžičky, preto súd vychádzal z doby splatnosti uvedenej v zmluve. Pôžička mala byť splatená do 9.11.2013, avšak žaloba bola na súd podaná až dňa 22.12.2013, teda zjavne po uplynutí premlčacej doby. Za premlčané považoval súd aj uplatnené úroky z omeškania, keďže tvoria príslušenstvo pohľadávky. Na základe uvedených skutočností súd žalobu zamietol, považujúc nárok žalobcu za premlčaný.

5. Žalovaná má voči žalobcovi podľa ust. § 255 ods. 1 v spoj. s § 262 ods. 1 C.s.p. nárok na náhradu trov konania v plnej výške, keďže bola v konaní v celom rozsahu úspešná a neboli tu dané žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali výnimočne jej náhradu trov konania nepriznať (§ 257 C.s.p.). S poukazom na to, že žalovanej žiadne preukázateľné trovy v konaní nevznikli, súd jej náhradu trov konania nepriznal, s tým, že o výške trov už nie je potrebné samostatne rozhodovať.

6. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že vyhovie žalobe, žalobcu zaviazá na zaplataenie 187,62 Eur s príslušenstvom a súčasne, aby žiadal o priznanie náhrady trov prvostupňového, ako i odvolacieho konania pozostávajúceho i z trov právneho zastúpenia. Odvolanie zdôvodnil s poukazom na § 365 ods. 1 písm. d), písm. f) a písm. h), že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a že rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Prvostupňový súd opiera svoje rozhodnutie o ustanovenie § 5b Zákona č. 250/2007 Zb. zákonov o ochrane spotrebiteľa, ako aj o ustanovenie § 100 ods. 1 veta prvá Občianskeho zákonníka.

Zdôraznil, že 25.10.2013 došlo medzi žalobcom a žalovanou na základe žiadosti žalovanej k uzavretiu zmluvy o pôžičke, v zmysle ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažnú pôžičku 100,- Eur so splatnosťou do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky v súlade s dohodnutými zmluvnými podmienkami, ktorými sa záväzkovo právny vzťah žalobcu a žalovanej spravuje. Za poskytnutie pôžičky bola dohodnutá odplata vo výške 16,18 Eur, ktorá bola splatná spolu s istinou. K uzatvoreniu zmluvy o pôžičke došlo prostredníctvom krátkych textových správ sms zaslaných z telefónneho čísla, ktoré žalovaná zadala na tento účel, teda zmluva o pôžičke bola uzatvorená písomne prostriedkami diaľkovej komunikácie. Na základe žiadosti žalovanej došlo k predĺženiu lehoty splatnosti pôžičky, lehota splatnosti pôžičky bola predĺžená na základe žiadosti žalovanej adresovanej žalobcovi a po akceptácii tejto žiadosti a bola predĺžená do 23.12.2013. Žalovaná svoj dlh voči žalobcovi napriek viacerým upozorneniam a výzvam

nesplnila, tak sa dostala do omeškania, ktoré trvá doteraz. Z týchto dôvodov vznikol žalobcovi nárok na zmluvnú pokutu vo výške 27,52 Eur v súlade s bodom 8 Zmluvných podmienok, ako aj na províziu 43,30 Eur. Žalobca podal návrh na vydanie platobného rozkazu. Súd prvej inštancie však rozhodol o návrhu na vydanie platobného rozkazu napadnutým rozsudkom tvrdiac, že nárok žalobcu je premlčaný z dôvodu, že žalobca nepreukázal, že žalovaná požiadala o predĺženie lehoty splatnosti pôžičky a súd teda vychádzal z doby splatnosti uvedenej v zmluve. S tvrdeniami súdu prvej inštancie nie je možné súhlasiť. Splatnosť pôžičky bola pôvodne zjednaná tak, že žalovaná bola povinná splniť do 15 dní odo dňa poskytnutia pôžičky a neskôr bola predĺžená v súlade so zmluvnými podmienkami. Na základe žiadosti žalovanej adresovanej žalobcovi a po akceptácii tejto žiadosti bola lehota splatnosti predĺžená formou dodatku a to dňa 08.11.2013 došlo k predĺženiu platnosti do 23.11.2013, dňa 25.11.2013 k predĺženiu splatnosti do 08.12.2013 a 10.12.2013 došlo k predĺženiu lehoty až do 23.12.2013. Keďže došlo k riadnemu predĺženiu lehoty splatnosti pôžičky uzatvorenej medzi žalobcom a žalovaným, ktoré boli riadne dojednané a žalovaný sa s nimi riadne oboznámil, máme za to, že v čase, kedy bolo právo vykonané po prvý raz nedošlo k uplynutiu premlčacej lehoty. Žalobca žalobu podal včas, preto nie je možné prihliadnuť aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva na oslabenie nároku poskytovateľa voči spotrebiteľovi vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo iný zákonný dôvod. Súd žalobcu vyzval na doplnenie dôkazov, ktoré by preukazovali, že došlo k predĺženiu lehoty splatnosti. Pokiaľ súd považoval túto skutočnosť za spornú, mal vyzvať žalobcu, aby doplnil ďalšie dôkazy na podporu svojich tvrdení. Súd prvej inštancie tak neurobil, žalobca túto skutočnosť nepovažuje za spornú a má za to, že dôkazy, ktoré predložil spolu s návrhom na vydanie platobného rozkazu preukazujú jeho nárok. Ďalej, keďže sa súd domnieva, že došlo k premlčaniu nároku použijúc § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa, prihliadol bez námietky premlčania k premlčaniu. Existujú pochybnosti, či ustanovenie § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, s ktorým sa žalobca stotožňuje. Súd svoje tvrdenie odôvodnil tým, že aplikácia tohto ustanovenia jednostranne zvýhodňuje dlžníka spotrebiteľa a to tak, že súd má povinnosť prihliadnuť k premlčaniu nároku, či k inej zákonnej prekážke. Táto ochrana jedného z účastníkov Občianskeho súdneho konania voči druhému účastníkovi je podľa Okresného súdu Košice v rozpore s princípom nestrannosti a teda aj s princípom právneho štátu. Ústavný súd Slovenskej republiky predbežne návrh prerokoval na neverejnom zasadnutí pléna Ústavného súdu a dospel k záveru, že na základe tohto návrhu môže danú vec prerokovať a rozhodnúť o nej v ďalšom konaní. Z uvedených dôvodov súd má za to, že návrh žalobcu na zaplatenie 187,62 Eur s príslušenstvom je dôvodný.

7. Následne po podaní odvolania žalobca podal návrh na prerušenie konania poukazujúc na to, že výsledok súdneho konania na Ústavnom súde sp.zn. PL ÚS11/2016 bude mať zásadný význam pre ďalší postup v súdnom konaní a ako tiež pre rozhodnutie vo veci samej. Zásadný význam pre prebiehajúce konanie na Ústavnom súde vidí najmä v tom, že Ústavný súd môže vysloviť nesúlad daného ustanovenia § 5b Zákona o ochrane spotrebiteľa s uvedenými článkami Ústavy, čo by malo za následok stratu účinnosti pri prípadnej platnosti tohto ustanovenia, na základe článku 125 ods. 3 Ústavy, táto skutočnosť môže mať zásadný vplyv na posúdenie otázky premlčania a teda aj prebiehajúce súdne konanie a rozhodnutie vo veci o zaplatenie 187,62 Eur s príslušenstvom, preto navrhol prerušiť konanie do skončenia konania vedeného na Ústavnom súde SR pod sp.zn. PL ÚS11/2016.

8. Žalovaná odvolanie nepodala, k doručenému odvolaniu sa písomne nevyjadrila.

9. Odvolací súd vo veci rozhodoval podľa ustanovení zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016, ktorým bol zrušený doterajší zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok, pričom podľa ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

10. Odvolací súd sa ako prvé zaoberal návrhom žalobcu, ktorý v súlade s ustanovením § 162 a nasl. Civilného sporového poriadku požiadal o prerušenie konania do skončenia konania o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom Slovenskej republiky vo veci týkajúcej sa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

11. Podľa § 164 Civilného sporového poriadku, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

12. Ustanovenie § 164 Civilného sporového poriadku dáva súdu možnosť (nie povinnosť) prebiehajúce konanie prerušiť vtedy, ak v inom už prebiehajúcom konaní sa rieši otázka, ktorá môže byť významná pre rozhodnutie súdu v danej veci. Ide o fakultatívne prerušenia konania v prípade prejudiciality predmetu konania. Pojem „prejudicialita“ znamená determináciu určitej právnej otázky inou právnou otázkou, od ktorej vyriešenia je priamo závislý výrok o spore, pričom túto prejudiciálnu otázku si môže v istých prípadoch posúdiť konajúci orgán sám. Klasická prejudicialita znamená rešpektovanie rozhodnutia iného orgánu o predbežnej otázke, ktorým je súd viazaný. Iné otázky, o ktorých má rozhodnúť iný orgán, môže súd posúdiť sám. Ak však bolo o takejto otázke vydané príslušný orgánom rozhodnutie, súd z neho vychádza.

13. V prejednávanej veci sa žalobca domáhal prerušenia konania dôvodiac návrhom podaným Ústavnému súdu Slovenskej republiky o posúdení súladu ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov s Čl. 1 ods. 1 a Čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Odvolaciemu súdu je známe z úradnej činnosti, že dňa 7.2.2018 Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci vyhlásil nález sp. zn. PL. ÚS 11/2016 <., podľa ktorého nález ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. < o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. S poukazom na vyššie uvedenú skutočnosť tak v priebehu odvolacieho konania fakticky nastala skutočnosť, do uplynutia ktorej žiadal žalobca prerušiť konanie, čo znamená, že odpadla prekážka, pre ktorú navrhoval žalobca konanie prerušiť. Odvolací súd dospel k záveru, že v danom prípade je tak dôvodné návrh žalobcu na prerušenie konania zamietnuť.

14. Následne Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávnenou osobou - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 Civilného sporového poriadku), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b), d), f), h) Civilného sporového poriadku), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 Civilného sporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 Civilného sporového poriadku), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré nezistil (§ 380 ods. 2 Civilného sporového poriadku), súc pritom viazaný skutkovým stavom, ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 Civilného sporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, v dôsledku čoho je nevyhnutné napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

15. Predmetom konania je nárok na zaplatenie sumy 187,62 eur s príslušenstvom. Vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania žalobcu je predmetom odvolacieho konania posúdiť, či postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, či konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a či súd prvej inštancie skutkovo a právne správne posúdil jeho nárok.

16. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca ako iný veriteľ a žalovaná ako dlžníka formou diaľkovej komunikácie uzavreli dňa 25.10.2013 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanej peňažné prostriedky vo výške 100,- eur, ktoré sa žalovaná zaviazala vrátiť spolu s dohodnutou odplatom vo výške 16,80 eur, v lehote 15 dní od poskytnutia pôžičky. Ročná percentuálna miera nákladov (ďalej len „RPMN“) bola vyčíslená k aktuálnej pôžičke na 4276,32% a priemerná RPMN na 75,53%. Žalovaná si svoju povinnosť v lehote splatnosti pôžičky nesplnila ani len čiastočne.

17. Súd prvej inštancie žalobu zamietol z dôvodu premlčania uplatneného nároku, keď premlčanie záväzku vzniknutého zo zmluvy posúdil ex offo a podľa ustanovení Občianskeho zákonníka. Žalobca nesúhlasil s právnym posúdením veci súdom prvej inštancie, namietal, že súd prvej inštancie nemal pri premlčaní na daný prípad aplikovať ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/199 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov,

keďže jeho aplikáciou narušil princíp nestranného súdu a súd prvej inštancie nemal vo veci konať a mal konanie prerušiť až do skončenia konania o súlade právnych predpisov pred Ústavným súdom SR vo veci týkajúcej sa ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/199 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Podstatnou spornou otázkou tak je, či súd prvej inštancie postupoval správne, keď v súdenom spore aplikoval ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/199 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

18. Podstatným dôvodom zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie bolo premlčanie uplatnenej pohľadávky, ku ktorému súd prvej inštancie prihliadal ex offa podľa v tom čase účinného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. <. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Dňa 7.2.2018 však Ústavný súd Slovenskej republiky vo veci vyhlásil nález sp. zn. PL. ÚS 11/2016 <., podľa ktorého ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. <. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Ustanovenie právneho predpisu, ktoré nie je v súlade s ústavou, stráca účinnosť dňom uverejnenia nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (čl. 125 ods. 3, ods. 6 Ústavy Slovenskej republiky).

19. V čase vyhlásenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie bolo ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. <. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov účinné a súd toto ustanovenie aplikoval. Už citovaný nález Ústavného súdu SR treba vnímať tak, že ním bol vyhlásený od počiatku existujúci nesúlad napadnutého ustanovenia právneho predpisu s Ústavou Slovenskej republiky. Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky okrem toho, že je právnym dôvodom neúčinnosti nesúladného ustanovenia právneho predpisu (ex nunc, od publikovania nálezu v Zbierke zákonov SR), predstavuje tiež interpretáciu dotknutých ustanovení Ústavy Slovenskej republiky (v tomto prípade čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky) v tom zmysle, že ich treba vykladať inak, než ich vyložil zákonodarca pri prijímaní nesúladného ustanovenia právneho predpisu (v tomto prípade to znamená, že prihládanie na premlčanie bez námietky strany je v rozpore s týmito článkami Ústavy Slovenskej republiky). Súdy sú pri rozhodovaní viazané nielen zákonom, ale aj ústavou (čl. 144 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Teda postup súdu prvej inštancie, ktorý v prejednávanej veci použil ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. <. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov, bol síce v súlade s vtedy účinným zákonom, avšak v rozpore s ústavou, konkrétne s vtedy účinnými čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. Takýto protiústavný postup (aj keď išlo o postup v zmysle zákona) predstavuje porušenie práva žalobcu na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

20. Odvolací súd dáva v tejto súvislosti do pozornosti aj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 11. októbra 2006 sp. zn. PLz. ÚS 1/2006 (zjednocujúce stanovisko pléna), kde bola riešená otázka okamihu hmotnoprávných účinkov nálezu ústavného súdu a kde ústavný súd okrem iného konštatoval, že hmotnoprávne účinky nálezu vo vzťahu ku konaniam, ktoré ešte neboli právoplatne skončené, nastávajú ex tunc, teda na ustanovenie zákona, ktoré bolo v nesúlade s ústavou, sa hľadí, akoby nebolo nikdy súčasťou právneho poriadku.

21. Aplikácia protiústavného ustanovenia § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. <. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov súdom prvej inštancie v danej veci predstavuje nesprávny procesný postup súdu prvej inštancie, ktorým bolo znemožnené strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, preto aj keď súd prvej inštancie vykonal vo veci dokazovanie, tak toto vyhodnocoval len v rozsahu potrebnom pre zistenie premlčania a to nedostatočne, nakoľko sa nezaoberal žiadosťami žalovanej o predĺženie lehoty splatnosti, ktorým bolo zo strany žalobcu vyhovené. Bol preto daný dôvod na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie (§ 389 ods. 1 písm. b) Civilného sporového poriadku) a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

22. Okrem uvedeného odvolací poukazuje aj na postup súdu prvej inštancie, ktorý napadnutý rozsudok bol verejne vyhlásil bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 219 ods. 3 C.s.p., pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli súdu a webovej stránke súdu v zákonnej lehote, sporové strany, resp. ich zástupcovia, na verejnom vyhlásení rozsudku neboli prítomní.

23. Podľa § 177 ods. 2 Civilného sporového poriadku pojednávania nie je potrebné nariadovať, ak a) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 2.000,-- eur, b) strany s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo c) to ustanovuje tento zákon.

24. Podľa § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku súd na prejednanie sporu nariadi pojednávania. Pojednávania nie je potrebné nariadiť, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,-- eur.

25. Formulácia ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku korešponduje s formuláciou ustanovenia § 177 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Z ustanovenia § 177 ods. 2 v spojení s ustanovením § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku teda vyplýva, že súd prvej inštancie môže vec samú prejednať a rozhodnúť o nej bez nariadenia pojednávania okrem toho, že ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci i v prípade, že hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,-- eur (daný prípad) a ak skutkové tvrdenia strán nie sú sporné.

26. Podľa § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku po úkonoch podľa odseku 1 súd určí, ktoré skutkové tvrdenia sú medzi stranami sporné, ktoré skutkové tvrdenia považuje za nesporné, ktoré dôkazy vykoná a ktoré dôkazy nevykoná. Súd tiež uvedie svoje predbežné právne posúdenie veci. To neplatí, ak tak už postupoval pri predbežnom prejednaní sporu.

27. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení súd prvej inštancie bez nariadenia pojednávania môže vec prejednať a rozhodnúť súčasne len za podmienky, že bol náležite zistený skutkový stav veci na základe stranami predložených listín, lebo nimi boli preukázané všetky medzi stranami sporné skutkové okolnosti, významné pre právne posúdenie veci. Ak totiž ustanovenie § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku upravuje podmienku, že skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, vyjadruje tým nielen požiadavku, aby súd prvej inštancie pri zisťovaní skutkového stavu veci nevychádzal, samozrejme okrem zhodných tvrdení strán, resp. zo skutkových tvrdení strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela (§ 151 ods. 1 Civilného sporového poriadku), z iného dôkazu ako z listín predložených stranami (ich zástupcami alebo splnomocnencami), ale aj podmienku, že všetky rozhodujúce skutočnosti budú zhodnými, resp. nespornými tvrdeniami strán, a nimi predloženými listinami náležite preukázané a že teda podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie nebude (aj) nesplnená povinnosť tvrdenia alebo neunesenie dôkazného bremena. Ak sa ukáže, že strana doteraz nesplnila svoju povinnosť tvrdenia (neuviedla všetky rozhodujúce skutočnosti alebo ich uviedla neúplne) alebo povinnosť dôkaznú (nenavrhol dôkazy potrebné na preukázanie všetkých svojich sporných tvrdení, ktoré sú pre právne posúdenie veci významné), musí súd prvej inštancie, aj keby išlo o spor podľa ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku, ako to bolo v danom prípade, vždy nariadiť pojednávania (§ 297 veta prvá Civilného sporového poriadku), pretože si musí splniť obligatórnu povinnosť v zmysle ustanovenia § 181 ods. 2 Civilného sporového poriadku a informovať o rozsahu sporných a nesporných skutočností a dokazovania, čo bez nariadenia pojednávania nie je možné.

28. Z uvedených dôvodov je potom možné tiež uzavrieť, že na prejednanie veci samej v spotrebiteľských sporoch nie je potrebné v zmysle ustanovenia § 297 písm. b) Civilného sporového poriadku nariadiť na súde prvej inštancie pojednávania, i keď ide o spotrebiteľský spor do 1.000,-- eur, len vtedy, ak strany sporu prostredníctvom nimi predložených listinných dôkazov a svojich nesporných tvrdení uniesli bremená tvrdenia a dôkazné a ak podkladom pre rozhodnutie súdu prvej inštancie vo veci samej bol týmito dôkazmi (prípadne aj pomocou zhodných, resp. nesporných tvrdení strán) zistený skutkový stav veci, čo však daný prípad nie je.

29. V ďalšom konaní súd prvej inštancie viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vyvodí z vykonaného dokazovania skutkové zistenia v takom rozsahu, aby mohli byť po ich právnom posúdení podkladom pre rozhodnutie sporu v zmysle podanej žaloby žalobcu a opätovne vo veci rozhodne, pričom sa vysporiada aj námietkami žalobcu, ktoré uviedol v odvolaní.

30. V novom rozhodnutí rozhodne súd prvej inštancie znova o nároku na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie aj odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 Civilného sporového poriadku). Obdobný spôsobom rozhodol odvolací súd aj rozsudkom sp.zn. 24Co/28/2018 zo dňa 02.10.2018.

31. Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).